

Установљен у Издати мјесецер бр.

1 јануара 1928 год.

Београд.

3766

**SAVEZ NABAVLJAČKIH ZADRUGA
DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U BEOGRADU.**

OZAKONJENA
UREDBA
O
NABAVLJAČKIM ZADRUGAMA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA
I
SAVEZU
NABAVLJAČKIH ZADRUGA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA.

BEOGRAD
GRAFIČKI INSTITUT „NARODNA MISAO“ A. D. Dobračina 55.
1928.

U IME
NJEGOVOG VELIČANSTVA
P E T R A I.

PO MILOSTI BOŽIJOJ I VOLJI NARODNOJ
KRALJA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

M I
ALEKSANDAR NASLEDNIK PRESTOLA

Na predlog Našeg Ministra Finansija, a po sa-
slušanju Našeg Ministarskog Saveta, rešili smo i re-
šavamo:

UREDBU

O NABAVLJAČKIM ZADRUGAMA DR-
ŽAVNIH SLUŽBENIKA I SAVEZU NABAV-
LJAČKIH ZADRUGA DRŽAVNIH
SLUŽBENIKA.

A. NABAVLJAČKE ZADRUGE.

I. OPŠTE ODREDBE.

Član 1.

Državni službenici i sve osoblje, koje služi
ili radi u državnim nadleštvinama ili preduze-
ćima ili koje prima pomoć ili penziju na držav-
noj kasi, moraju osnivati Nabavljačke Zadruge

maju po nabavce v. 7.

Državnih Službenika. Članovi ovih Zadruga mogu biti i porodice državnih službenika (udovice i deca) bez obzira, da li od države primaju penziju, pomoć, invalidu ili ne.

Svako ovde pomenuto lice može biti član samo jedne ovakve Zadruge, izuzev službenika, koji žive odvojeno od porodice (žena i deca) i koji mogu biti članom i u mestu, gde služe ili rade, i u mestu, gde im sedi porodica.

Svaki državni službenik i sve osoblje, pomenuto u prvoj rečenici prvoga stava ovoga člana, mora da se upiše za člana jedne Nabavljačke Zadruge i mora da uplati upisninu od 5 (pet) dinara i jedan udeo od 100.— (stotinu) dinara. Ako neko od ovih lica nije još u članstvu jedne Nabavljačke Zadruge, državna kasa, gdje to lice prima svoje prinadležnosti, obustaviće po službenoj dužnosti, a na pismenu prestavku Saveza, od njegovih prinadležnosti u 11 mesečnih obroka upisninu (5 dinara) i udeo (100 dinara). Ove će sume sve državne kase svakog meseca neposredno dostavljati Savezu, a Savez će ih odobriti onoj Nabavljačkoj Zadruzi, koja je najbliža mestu, u kome je dočitno lice sa službom.

Lica, čiji se udeli naplate na prestavku Saveza, stiču članska prava, kad postupe po propisima čl. 14. ove Uredbe i po pravilima dotične Zadruge.

Član 2.

Nabavljačkih zadruga državnih službenika ima tri vrste:

4

1. „Zadruge Državnih Službenika za Nabavku Namirnica“, kojima je cilj, da snabdevaju svoje zadrugare životnim namirnicama i ostalim predmetima za njihovu ličnu i kućevnu potrebu.

Zadruge će namirnice i drugu robu ustupati zadrugarima za gotov novac, a na poček bez interesa po odluci Upravnog Odbora uz pismenu, ličnu obavezu zadrugara ili na osnovu pismenog jemstva dvojice zadrugara, ili na osnovu svojevoljno stavljenе zabrane na prinadležnosti. Bliže odredbe o davanju na poček propisaće Savez naročitim pravilnikom.

Samo izuzetno, a na ime, kad izvesne robe na stovarištu zadružnoma ima više nego što iznosi tražnja od strane zadrugara, može Upravni Odbor tu i takvu robu ustupati drugim Zadrugama, a i nezadrugarima.

2. „Zadruge Državnih Službenika za Nabavku Stanova“, kojima je cilj, da snabdevaju svoje zadrugare higijenskim stanovima.

3. „Zadruge Državnih Službenika za Nabavku Kredita“, kojima je cilj, da snabdevaju svoje zadrugare jeftinim kreditom.

U ovoj Uredbi zvaće se samo kratkoće radi prve „Nabavljačke“, druge „Stanbene“ i treće, „Kreditne“.

Član 3.

U jednom mestu može se osnovati na osnovu ove Uredbe samo jedna Nabavljačka Zadruža; pored ove može da postoji još samo jedna Nabavljačka Zadruža osoblja državnih

železnica, ako u svoje članstvo prima i osoblje sa pruga van sedišta Zadruge i ako Savez odobri njenosnivanje.

Svaka Nabavljačka Zadružna može osnovati više prodavnica u svome sedištu, a po odobrenju Saveza može osnovati prodavnice i u drugim mestima gde nema Nabavljačke Zadruge (izuzev prodavnice Nabavljačke Zadruge osoblja državnih železnica).

Član 4.

Nabavljačka Zadružna osniva se na udejima i ograničenoj odgovornosti zadrugara.

Jedan ideo ne može biti manji od 100 dinara. Pri stupanju u Zadrugu mora se uplatiti najmanje jedna desetina udela, a ostatak u 9 narednih meseci po jedna desetina mesečno. Neuplaćeni ostatak udela naplatiče se onako, kako se naplaćuje ceo ideo i upisnina prema odredbi člana 1. ove Uredbe.

Pravilima se može predvideti da pojedini zadrugari mogu imati i više udela.

Udeli odnosno uplate na račun udela ne mogu se isplaćivati zadrugaru niti uzimati u zalogu sve dok traje članstvo u Zadruzi.

Udeli glase na ime i ne mogu se prenosi na drugo lice.

Suma, do koje odgovara svaki zadrugar za obaveze Nabavljačke Zadruge, ne može biti manja od zadrugarskog udela, ali za obaveze Nabavljačke Zadruge prema Savezu od-

goveraju njezini članovi i najmanje petorostru-
kim iznosom njihovih udeli, ako pravilima
Zadruge nije određeno veće jemstvo.

U slučaju primene odgovornosti (jemstva) zadrugara za dugove Nabavljačke Zadruge Savezu, izvršiće se naplata od zadrugara po čl. 1. ove Uredbe. Ovim se ne isključuje pravo Zadruge, da po potrebi traži naplatu i sudskim putem.

Član 5.

Zadruge mogu na ime upisnine naplaćivati od svojih članova najviše do 5.— dinara od člana. Nikakve druge takse za upis ne smeju se uzimati.

Član 6.

Svaka Zadružna mora imati rezervni fond, koji se ne sme upotrebiti ni na što drugo sem na pokrivanje gubitaka na poslovima pravilno preduzetim, a štetom okončanim.

Ako bi Zadružna prestala, njen pretekli rezervni fond ima se predati „Savezu Nabavljačkih Zadruga Državnih Službenika“, koji će ga čuvati i interesom umnožavati, pa kad se osnuje u istom mestu istovetna Zadružna, onda će ga predati toj Zadružni za njen rezervni fond.

Ako se u roku od deset godina ne osnuje ovakva Zadružna, rezervni fond prelazi u svojinu Saveza za povećavanje njegovog rezervnog fonda.

Član 7.

Višak, koji se prilikom ustupanja namirnica zadrugarima uzima od njih, Zadruga raspoređuje na kraju godine ovako:

1) procenat, koji se pravilima odredi za rezervni fond, no koji ni u kom slučaju ne sme biti manji od 30%.

Kad rezervni fond Zadruge dostigne sumu od dinara 1.500.— po zadrugaru, ovaj procenat može biti snižen do 10%“.

2) procenat, koji će se pravilima odrediti na razne privredne, prosvetne i humane smerove, koje Zadruga namerava vršiti;

3) procenat, koji će se pravilima odrediti za penzioni fond službenika Zadruge;

4) procenat, koji će se pravilima odrediti za nagrade upravnom i nadzornom odboru i službenicima;

5) ostatak se vraća zadrugarima srazmerno nabavkama učinjenim preko Zadruge, ako su potpuno uplatili svoj ideo; a dotle im se dopisuje uplaćenom delu udela.

Na uplate na ime udela ne plaća se nikakav interes.

II OSNIVANJE ZADRUGE

Član 8.

Osnivanju Zadruge može se pristupiti, kad se u toj nameri slože najmanje 10 lica iz čl. 1. ove Uredbe.

Član 9.

Osnivanje Zadruge ne podleži ničijem predhodnom odobrenju.

Svaka Zadruga mora imati svoja pravila, koja moraju sadržavati:

1) firmu i sedište Zadruge;

2) delokrug rada;

3) uslove za primanje zadrugara i odredbe o prestanku zadrugarstva;

4) odredbe o tome: koliko i kad mora svaki zadrugar uneti u Zadrugu kao svoj ideo i kako zadrugari odgovaraju za obaveze Zadruge;

5) odredbe o sastavu i pregledu bilansa (godišnjeg računa) i o raspoređivanju viška;

6) odredbe o sazivanju i radu skupštine;

7) odredbe o tome, koji je broj zadrugara potreban za punovažno rešavanje na skupštinama;

8) odredbe o biranju i obnavljanju upravnog i nadzornog odbora, koja su prava, a koje dužnosti njihove, kako će se nadziravati njihov rad, kako će se postavljati službenici Zadrugini;

9) kako će se objavljivati odluke Zadrugine.

Član 10.

Kad se Zadruga osnuje upravni odbor Zadrugin dužan je podneti nadležnom prvo-stepenom (trgovačkom) sudu prijavu za uvođenje u zadružni ili, gde zadružnog nema, u

trgovački registar. Prijavi ovoj imaju se priložiti:

- 1) pravila Zadrugina, koja će potpisati bar 10 zadrugara u dva primerka;
- 2) prepis zapisnika o izboru upravnog i nadzornog odbora.

Tom prilikom se moraju članovi upravnog odbora svojeručno pred sudom potpisati ili poslati svoje potpise overene od nadležne vlasti.

Član 11.

Sud je dužan doneti odluku o uvođenju Zadruge u registar i saopštiti je osnivačima Zadruge najdalje za tri dana od dana, kad mu pravila budu podneta. Kad sud pravila odobri, on će overiti jedan primerak, staviti na njemu da je Zadruga uvedena u registar i vratiti ga upravnom odboru.

Ostala pismena dokumenta ostaju kod suda.

Član 12.

Sud će objaviti u „Službenim Novinama“, da je Zadruga uvedena u registar.

U ovoj objavi moraju se označiti:

- 1) firma i sedište Zadruge;
- 2) delokrug rada;
- 3) visina udela i odgovornosti;
- 4) ime predsednika i članova upravnog odbora;
- 5) kako će se objavljivati odluke Zadrugine.

Član 13.

Zadruga postoji pravno tek onda, kad je uvedena kod suda u zadružni (trgovački) registar.

Član 14.

Pošto sud pravila potvrди, svaki onaj koji stupa u Zadrugu, mora dati pismenu izjavu.

Ako je lice nepismeno, ima izjavu dati pred predstavnicima Zadruge u prisustvu dvojice pismenih građana.

U Zadruzi mora se voditi spisak sviju zadrugara, koji stoji svakome na uviđaj. U spisku mora se označiti: dan primanja u Zadrugu, broj upisanih udela, dan prestanka zadrugarstva.

Član 15.

Svaka promena pravila mora se prijaviti radi uvođenja u registar. Ovoj se prijavi imaju priložiti dva prepisa odluke o promeni pravila.

Sud će overiti jedan prepis, staviti na njemu, da je promena uvedena u registar i vratiti ga upravnom odboru.

Ostala pismena dokumenta ostaju kod suda.

Sud će ove izmene i dopune objavljivati u „Službenim Novinama“ samo u tom slučaju, ako se njima menjaju odredbe iz čl. 12. ove Uredbe.

Nikakva odluka o izmenama i dopunama pravila nema pravne vrednosti, dokle se ne uvede u registar.

Član 16.

Ko kao zadrugar stupa u Zadrugu, odgovara i za ranije obaveze Zadrugine.

III. ORGANI ZADRUGE.

Član 17.

Svaka Zadruga mora imati svoj upravni i nadzorni odbor.

Članovi ova odbora moraju biti zadrugari.

Član 18.

Upravni odbor se sastoji iz najmanje tri člana, koje bira skupština između zadrugara. On prestavlja i punovažno zastupa Zadrugu na sudu i van suda.

Ako bi se broj članova upravnog odbora toliko smanjio, da ne bi mogao rešavati, tada je nadzorni odbor dužan sazvati skupštinu, koja će popuniti upražnjena mesta, i to najdalje za 10 dana.

Član 19.

Skupština zadrugara ima pravo da smeni članove upravnog i nadzornog odbora u svako doba. Za donošenje takve odluke potrebna je prisutnost najmanje polovine svih zadrugara.

gara, a za odluku moraju glasati tri četvrtine prisutnih.

Član 20.

Upravni odbor potpisuje Zadrugu onako, kako to pravila odrede.

Član 21.

Za legitimisanje upravnog odbora dovoljan je zapisnik skupštinski.

Član 22.

Upravni odbor sme samo u onoliko obvezivati Zadrugu, koliko je na to pravilima i odlukama skupštinskim ovlašćen.

Nu pošto on svojim potpisom punovažno obvezuje Zadrugu, to ona odgovara prema trećima i onda, kad upravni odbor prekorači granice svoga prava u pogledu obvezivanja Zadruge.

Član 23.

Upravni je odbor dužan starati se o urednom vođenju poslovnih knjiga, koje su Zadrugi potrebne. Knjige potvrđuje nadzorni odbor.

Upravni će odbor najdalje u roku od mesec dana po održanom zboru objavljivati bilans za proteklu poslovnu godinu, broj zadrugara, koji su se u početku te godine zatekli, broj zadrugara, koji su u toku godine stupili u Zadrugu i koji su iz nje istupili, isključeni ili

umrli, broj zadrugara zatečenih u Zadruzi na svršetku iste godine, kao i celokupnu sumu upisanih i uplaćenih udela svih zadrugara.

Član 24.

Zakletve u ime Zadruge polaže onaj član uprave ili službenik Zadruge, koji je u ime Zadruge zaključio posao, oko koga je spor.

Član 25.

Članovi upravnog odbora odgovorni su Zadruzi celim svojim imanjem solidarno za štetu, koja bi nastala od njihovog nezakonitog ili nepravilnog rada.

Ova odgovornost ne može pasti na onog člana upravnog odbora, koji je odmah protiv odluke i naredbe odborove protestovao i nadzornom odboru pismeno protest dostavio.

Član 26.

Nadzorni odbor sastoji se najmanje iz tri člana, koje bira skupština.

Članovi nadzornog odbora ne mogu jednovremeno biti i članovi upravnog odbora, niti mogu ove zastupati. Oni ne mogu ni kao činovnici voditi poslove Zadrugine.

Samo u slučaju čl. 29. ove Uredbe može nadzorni odbor pojedine svoje članove određivati da zamenjuju članove upravnog odbora. Za to vreme i sve dokle im se ne izda razrešnica, zastupnici iz reda članova nad-

zornog odbora ne smeju vršiti svoju dužnost u nadzornom odboru.

Ako kakav član upravnog odbora iz ovog istupi, ne može biti biran za člana nadzornog odbora, sve dok kao član upravnog odbora ne dobije razrešnicu.

Član 27.

Nadzorni je odbor dužan da nadzirava sav rad upravnog odbora, da ispituje bilans i predloge o podeli dobitka ili gubitka, pa da o svemu podnosi pismeni izveštaj skupštini.

Član 28.

Ni jedan član upravnog odbora i ni jedan službenik Zadruge ne može ni kao dužnik ni kao jemac doći u obavezu spram Zadruge.

Član 29.

Nadzorni odbor je vlastan, da pojedine članove upravnog odbora, kao i ceo odbor, udalji od dužnosti. U tom slučaju nadzorni odbor mora još istoga dana sazvati skupštinu i izneti joj sve nepravilnosti, koje je našao u radu uklonjenih članova upravnog odbora.

Za vreme, dok se skupština sastane, nadzorni odbor će iz svoje sredine odrediti lica, koja će privremeno vršiti dužnost uklonjenih članova upravnog odbora.

Član 30.

Članovi nadzornog odbora odgovorni su Zadrudi lično i celim svojim imanjem solidarno za štetu, koja bi nastala od nezakonitog i nepravilnog vršenja njihove dužnosti.

Član 31.

Ako skupština nađe, da treba tužiti članove upravnog odbora, tužbu će podići i Zadrugu zastupati nadzorni odbor.

Nađe li skupština, da treba tužiti članove nadzornog odbora, tužbu će podići i zastupati Zadrugu punomoćnici, koje skupština izabere.

Član 32.

Skupština zadrugara raspravlja sva pitanja, koja se tiču Zadruge i Zadruginih poslova, ispituje bilans i predloge i za podelu viška i pokrivanje gubitka, pregleda celokupni rad Zadrugin, donosi odluke o poslovima, koji će se tek preduzeti, odlučuje o izmenama i dopunama u pravilima i o prestanku Zadruge.

Na skupštini svaki zadrugar ima pravo samo na jedan glas i on mora taj glas upotrebiti lično.

Kad se rešava o razrešnici, koju treba dati nekom zadrugaru, ili kad se rešava da se neki zadrugar optuži суду, onda zadrugar, koga se to tiče, ne može učestvovati u dono-

šenju te odluke niti sme glasati. To važi i za odluke, koje se odnose na zaključivanje kakvog pravnog posla s nekim zadrugarom.

Član 33.

U Zadrugama sa najmanje 500 zadrugara može se pravilima odrediti, da skupštinu sačinjavaju delegati, koje zadrugari biraju iz svoje sredine po sekcijama, koje će se pravilima bliže utvrditi. Svaki zadrugar može biti član samo jedne sekcije. Izbor delegata vršiće se do kraja februara svake godine i važiće za sve skupštine do novog izbora delegata.

Broj delegata odrediće se pravilima.

Član 34.

Skupštine su redovne ili vanredne.

Redovnu, koja ima da ispita godišnji račun, saziva upravni odbor po svršetku svake godine, a najdalje za prva tri meseca iduće godine i to u mestu sedišta Zadruge.

Ako upravni odbor ne bi sazvao redovnu skupštinu u određenom roku, onda je to dužan učiniti nadzorni odbor najdalje za 10 dana po isteku tog roka. Ako i ovaj to ne bi učinio, onda jedna desetina zadrugara može tražiti od nadležnog suda odobrenje da skupštinu sazove. U tom slučaju mora se u pozivu na skupštinu izrično kazati, da se skupština saziva po odobrenju suda.

Vanredna skupština saziva se kad god

je potrebno. Nju saziva upravni odbor. Ona se mora neodložno sazvati kad nadzorni odbor ili jedna desetina zadrugara to zahteva. Zahtev se ovaj podnosi upravnom odboru pismeno s potpisima onih, koji traže, da se skupština sazove. U zahtevu se moraju označiti uzroci, zbog kojih se traži saziv skupštine.

Ako upravni odbor ovakav zahtev ne ispunii u roku od deset dana, to može nadzorni odbor sam sazvati skupštinu, a desetina zadrugara može tražiti i od suda odobrenje da skupštinu sazove.

Član 35.

Skupština se saziva na način određen pravilima, a u svakom slučaju najmanje na petnaest dana pre njenog sastanka.

U poziv se mora staviti dnevni red, dan, čas i mesto sastanka.

Odluke skupštinske o pitanjima i predlozima, koji nisu objavljeni u dnevnom redu, ne vrede osim odluke o rukovanju skupštinom i o sazivu druge skupštine.

Član 36.

Na skupštini se vodi spisak zadrugara, koji su došli na skupštinu i zapisnik o radu skupštine. I jedno i drugo overavaju oni, koji su pravilima ovlašćeni za to. Spisak se mora priložiti skupštinskom zapisniku.

Skupštinski zapisnik čuvaće se u Zadruginoj arhivi i davaće se na uviđaj svakom zadrugaru, koji to zatraži.

Član 37.

Bilans se mora najmanje na pet dana pre sastanka skupštine izložiti zadrugarima na uviđaj u lokalnu Zadruginom ili na nekom drugom podesnom mestu, koje mora u pozivu na skupštinu biti označeno.

Član 38.

Skupština utvrđuje ukupnu sumu, do koje se Zadruga može zadužiti.

Član 39.

Protivu skupštinske odluke, koja se kosi sa ovom Uredbom ili pravilima, može se podneti žalba nadležnom sudu i zahtevati, da se poništi. Žalba se može podneti samo u roku od osam dana. Žaliti se može osim Upravnog odbora samo onaj zadrugar, koji je na skupštini bio i koji je protiv te odluke uložio protest i tražio da to uđe u zapisnik.

Odluku po žalbi sud će doneti bez određivanja ročišta na osnovu skupštinskog zapisnika.

Rešenje sudsko izvršno je.

IV. O ISTUPANJU POJEDINIH ZADRUGARA IZ ZADRUGE.

Član 40.

Ni jedan zadrugar ne može istupiti iz Zadruge kad hoće.

Član 41.

Upravni Odbor može zadružaru, ako radi protiv interesa Zadruge, oduzeti za izvesno vreme vršenje prava, koja mu po pravilima pripadaju. A ako se utvrdi, da je zadružar trgovao sa robom nabavljenom od Zadruge, Upravni Odbor mora mu oduzeti članska prava najmanje za godinu dana. Bliže odredbe o ovome predviđeće se pravilima Zadruge.

Članska prava prestaju od dana, kad se dotičnom zadružaru preporučenim pismom saopšti odluka o oduzimanju članskih prava.

Protiv odluke Upravnog Odbora može se zadružar žaliti redovnoj godišnjoj skupštini, osim u slučaju oduzimanja članskih prava zbog trgovanja robom nabavljenom od Zadruge.

Član 42.

Zadružari, koji umru ili koji budu iz Zadruge isključeni, odgovaraju za obaveze Zadruge do kraja one računske godine, u kojoj su prestali biti članovi Zadruge. Na osnovu bilansa za tu računska godinu i udeo i višak isplatiće im se u roku od 15 dana po odobrenju bilansa. Za to vreme im se ne može isplaćivati.

Član 43.

U slučaju kada zadružar usled premeštaja menja mesto stanovanja, Zadruga, u kojoj je do tada bio član, poslaće njegov udeo

Zadruzi, koja je nadležna za mesto, u koje se premešta. Definitivan obračun, t. j. isplata viška ili naplata gubitka, vršiće se 15 dana po odobrenju godišnjeg računa za tu računska godinu, a preko Zadruge, kojoj je udeo poslat.

Član 44.

Onaj zadružar, koji prestane biti državni službenik (aktivni ili penzionisani), samim tim prestaje biti član Zadruge.

V. O PRESTANKU ZADRUGE

Član 45.

Zadruga prestaje:

- 1) kad to skupština reši;
- 2) kad to sud reši;
- 3) kad se nad njom otvori stečaj;
- 4) kad broj zadružara spadne ispod deset.

Član 46.

Odluka skupštinska o prestanku Zadruge ne vredi sve dotle, dok deset zadružara žele da produže rad. Ali ako Zadruga izgubi više od polovine svoje imovine, onda skupština može prostom većinom rešiti, da Zadruga prestane i ova je odluka punovažna.

Član 47.

U slučaju kad „Savez Nabavljačkih Zadruga Državnih Službenika“ ne primi Za-

drugu u svoje kolo ili istu isključi, izvestiće o tome nadležni sud, koji će narediti likvidaciju Zadruge.

Član 48.

Čim se po bilansu pokaže, da je izgubljeno toliko zadružne imovine, da ono, što Zadruga ima, ne dostiže da pokrije Zadrugine dugove, upravni je odbor dužan da odmah o takvom stanju izvesti sud radi otvaranja stečaja i Savez radi njegovog znanja i upravljanja.

Zadruge su dužne, da prave i polugodišnje računsko stanje i da ga u svojim prostorijama izlože na uviđaj svojim zadrugarima.

Član 49.

Kad broj zadrugara spadne ispod deset, upravni odbor ili oni, koji izvršuju volju zadrugara, dužni su o tome odmah izvestiti nadležni sud, koji će narediti likvidaciju Zadruge. Isto tako izvestiće odmah o tome i Savez radi njegovog znanja i upravljanja.

Član 50.

Kad Zadruga prestaje po tač. 1., 3. i 4. čl. 45. ove Uredbe, upravni odbor dužan je o tome neodložno izvestiti sud, koji će to odmah zavesti u registar. Sud će u isto vreme objaviti ovaj prestanak jedan put u „Službenim Novinama“ i pozvati Zadrugine poverioce, da se sa svojim potraživanjima obrate

Zadruzi najdalje za 6 meseci računajući od dana objave.

Član 51.

Za izvršenje likvidacije skupština Zadruge određuje naročiti odbor likvidatora od najmanje tri lica.

Ako to skupština ne učini, onda ih određuje sud na predlog najmanje jedne desetine zadrugara.

Ako je likvidatore odredila skupština, onda ih skupština može i smeniti u svako doba, kad uredno ne vrše poslove.

Ako je likvidatore odredio sud, onda ih i on može tako isto u svako vreme smeniti.

Čim se izberu i odrede likvidatori, upravni odbor prestaje da funkcioniše, a nadzorni odbor vrši i dalje nadzor nad poslovima likvidacije.

Član 52.

Nadzorni odbor dužan je, da određene likvidatore nadležnom суду prijavi najdalje za tri dana radi uvođenja u registar. Likvidatori će lično pred sudom potpisati svoja imena, ili će mu poslati svoje potpise overene od nadležne vlasti.

Imena likvidatora nadzorni će odbor svagda obznaniti.

Član 53.

Dužnost je likvidatorima:

- 1.) da svrše tekće poslove, da ispune ova-

veze prestale Zadruge, naplate njena potraživanja i imanje njenog pretvora u novac;
2.) da svaka tri meseca objavljaju izveštaj o svojoj radnji, a po svršetku likvidacije i rezultat celog rada.

Likvidatori mogu prodati zadružno imanje samo na javnoj licitaciji ili na berzi.
Naređenja čl. 20., 21., 22., 23., 24., 34. i 35. ove Uredbe važe i za likvidatore.

Član 54.

Pošto se namire svi zadružni poverioci i isplate svi dugovi, ono što ostane, unosi se u rezervni fond.

Član 55.

Likvidatori, koji postupe protivno nařeđenjima čl. 52. i 53. ove Uredbe, odgovaraju lično i solidarno celim svojim imanjem Zadruzi, ako bi od takva rada njihova proizašla kakva god šteta po Zadrugu i njene poverioce.

Odgovornost ova pada i na članove nadzornog odbora, ako su likvidatori s njihovim znanjem radili protivno odredbama čl. 52. i 53. ove Uredbe, a oni nisu preduzimali nikakve mere za sprečavanje takvog rada likvidatora.

Po svršenoj likvidaciji Zadrugine knjige i pismena od poslednjih 10 godina, pa do prestanka Zadruge, predaće se Savezu Nabavljačkih Zadruga Državnih Službenika u Beogradu, da ih čuva za 10 godina.

Zadrugari ili njihovi pravni naslednici, kao i poverioci zadružni, mogu u svako vreme ove knjige i pismena pregledati.

B. STANBENE I KREDITNE ZADRUGE

Član 56.

Članovi Stanbenih i Kreditnih Zadruga mogu biti samo ona lica, koja su u članstvu Nabavljačkih Zadruga. Članstvo u ovim Stanbenim i Kreditnim Zadrugama nije obavezno. Odredbe o istupanju i isključenju iz članstva i za slučaj smrti zadrugara, kao i o odgovornosti njihovoj za obaveze Zadruge, predviđeće se pravilima ovih Zadruga.

Za Stanbene i Kreditne Zadruge važe odredbe prvog stava čl. 3., čl. 4. (osim druge rečenice drugog stava i osim poslednja dva stava), čl. 5. (s tim da upisnina može iznositi do 10 dinara), čl. 6., 7. (osim tačke 5. i poslednjeg stava, koji će glasiti, kako se odredi pravilima, no s tim, da procenat na udele članova od eventualnog viška ne sme iznositi više no eskonta stopa Narodne Banke, a najviše 6%), zatim čl. 8. do čl. 39., čl. 45. do čl. 55. i čl. 75. ove Uredbe.

Savez će propisati posebni pravilnik za osnivanje i rad Stanbenih i Kreditnih Zadruga.

V. SAVEZ NABAVLJAČKIH ZADRUGA VI. OPŠTE ODREDBE.

Član 57.

Sve Zadruge osnovane po ovoj Uredbi moraju stupiti u „Savez Nabavljačkih Zadruga Državnih Službenika“ sa sedištem u Beogradu. Zadrugu, koja u roku od tri meseca od dana osnivanja ne pristupi Savezu, sud će na predstavku Saveza rasturiti.

Isto tako mogu stupiti u ovaj Savez nabavljačke ili potrošačke, stanbene i kreditne zadruge državnih službenika, koje su osnovane pre ove Uredbe, ako svoja pravila saobraze sa ovom Uredbom.

Član 58.

Savez se osniva na udelima i na ograničenoj odgovornosti Zadruga.

Jedan deo ne može biti manji od 500.— dinara, a svaka je Zadruga dužna da upiše na svakih sto svojih zadrugara najmanje jedan deo.

Primljena Zadruga odgовара Savezu još najmanje dva puta onoliko, koliko iznosi zbir sume svih njezinih udela, kako za buduće obaveze Saveza tako i za obaveze, što ih je Savez, pre njezinog stupanja u Savez, na se primio.

Član 59.

Zadatak je Saveza:

1.) da ujedini u jedno kolo sve Zadruge državnih službenika osnovane po ovoj Uredbi;

2.) da se stara o osnivanju novih Zadruga na osnovu ove Uredbe;

3.) da preko naročitih revizora vrši preglede i održava nadzor nad radom i stanjem svojih Zadruga;

4.) da nabavlja namirnice i sve drugo, što je potrebno za rad njegovih Zadruga, a u cilju opštег snabdevanja zadrugara;

5.) da, kada se prilika ukaže, pristupi samoproizvodnji pojedinih namirница i da radi toga podiže radionice, fabrike i tome slično;

6.) da prima novac na štednju kako od zadrugara tako i od nezadrugara;

7.) da otvara kredit svojim Zadrugama, da kreditom pomaže gradnje i kupovine stanova Zadruga i da sam podiže zadružne domove za stanovanje i za druge svrhe Zadruga i činovničkih ustanova.

8.) da organizuje osiguranje među zadrugama svojih Zadruga;

9.) da organizuje i druge vrste staranja za pomoć u starosti, iznemoglosti i t. d. zadrugara; u tu svrhu osnivaće i podiže bolesničko-posmrtne ustanove za državne službenike (zadrugare), oporavilišta, domove za vaspitanje i negu dece i siročadi zadrugara i slične ustanove;

10.) da prema svakom prestavlja i brani interes svojih Zadruga;

11.) da organizuje zadružnu propagandu i zadružno obrazovanje.

Od svojih kapitala raspodeliće Savez za ciljeve Stanbenih Zadruga sumu do 30 (trideset) milijona dinara, a za ciljeve Kreditnih Zadruga sumu do 30 (trideset) milijona dinara. Odluke za povećanje ovih dveju suma donosiće skupština Saveza.

Član 60.

Savez može radi preuzimanja ili ostvarivanja pojedinih svojih smerova stupiti u sporazum ili zajednicu s pojedinim ili svima zadružnim Savezima u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

Isto tako može Savez u vezi s pojedinim ili sa svima ostalim zadružnim Savezima osnovati i naročite zadružne ustanove.

Član 61.

Osnivanju Saveza može se pristupiti, kad se u toj nameri slože najmanje tri zadružara, prestaće tek onda, kad broj njegovih zadrugara spadne ispod tri.

Član 62.

Savez mora imati svoja pravila, koja mora ju sadržavati:

- 1) firmu i sedište Saveza;
- 2) delokrug rada;
- 3) uslove za primanje novih Zadruga i odredbe o prestanku članstva;
- 4) odredbe o tome: koliko i kad mora svaka Zadruža uneti u Savez kao svoj ideo i kako Zadruge odgovaraju za obaveze Saveza;

5) odredbe o sastavu i pregledu bilansa i o raspoređivanju viška;

6) odredbe o sazivanju skupština, overavanju skupštinskih odluka i rukovanju radom skupština;

7) odredbe o tome, koji je broj zadružara potreban za punovažno rešavanje na skupštini;

8) odredbe o biranju upravnog i nadzornog odbora, koliko će lica sastavljati upravni a koliko nadzorni odbor, koja su prava, a koje dužnosti njihove, kako će se nadzirati njihov rad;

9) odredbe o tome, kako će se postavljati službenici Saveza;

10) odredbe o tome, kako će se objavljivati odluke Saveza.

Član. 63.

Kad se osnuje Savez, upravni odbor Saveza dužan je podneti prвostepenom суду за grad Beograd prijavu za uvođenje Saveza u zadružni registar. Toj prijavi imaju se priložiti:

1) Pravila Saveza, koja će potpisati predstavnici Zadruga, koje su Savez osnovale;

2) Prepis zapisnika o izboru upravnog i nadzornog odbora.

Tom prilikom se moraju članovi upravnog odbora svojeručno pred sudom potpisati ili mu poslati svoje potpise overene od nadležne vlasti.

Sud je dužan doneti odluku o uvođenju Saveza u registar i saopštiti osnivačima Saveza najdalje za tri dana, kad mu pravila budu podneta. Kad sud odobri pravila, on će overiti jedan primerak, staviti na njemu da je Savez uveden u registar i vratiti ga upravnom odboru.

Ostala pismena dokumenta ostaju kod suda.

Član 64.

Propisi članova 12., 13. i 15. Uredbe važe i za Savez.

VII. ORGANI SAVEZA.

Član 65.

Savez mora imati upravni i nadzorni odbor. Članovi ovih odbora moraju biti iz reda članova Zadruga, koje su u Savezu, no oni ne mogu biti u isto vreme i članovi upravnog ili nadzornog odbora tih Zadruga.

Član 66.

Prava, dužnosti i odgovornost upravnog i nadzornog odbora Nabavljačke Zadruge Državnih Službenika, propisana čl. 18.—31. ove Uredbe, prostiru se i na upravni i nadzorni odbor Saveza.

Član 67.

Skupštine Saveza su redovne i vanredne. Na skupštini ima svaka Zadruža do 500 članova za svaku početnu stotinu po jedan

glas, od 500 članova na više od svakih početnih 500 članova po jedan glas.

Član 68.

Redovna skupština mora se sastati svake godine najdalje do kraja juna.

Ista rešava:

- 1) bira perovođu i tri potpisnika zapisnika;
- 2) o izmenama u pravilima;
- 3) o godišnjem računu Saveza, o podeli viška ili popunjavanju gubitka;
- 4) bira članove upravnog i nadzornog odbora;
- 5) utvrđuje granice, u kojima se Savez sme kretati pri odobravanju kredita svojim Zadrugama;
- 6) utvrđuje ukupnu sumu, koju ne smeju preći zajmovi, što ih Savez gradi i štedionički ulozi, što mu se poveravaju;
- 7) o predlozima upravnog i nadzornog odbora, kao i o predlozima i žalbama pojedinih članova;
- 8) bira punomoćnike, kad se reši da Savez povede parnicu protiv članova nadzornog odbora;
- 9) o prestanku Saveza, i
- 10) bira likvidatore, kad se punovažno reši da Savez prestane.

Vanrednu skupštinu saziva upravni odbor prema potrebi i ona rešava o predmetima, koji se stave na dnevni red.

Član 69.

Propisi čl. 35. i 36. o sazivu i radu skupštine Zadruga važe i za skupštinu Saveza.

Bilans Saveza oštampaće se i blagovremeno dostaviti Zadrušama.

Član 70.

Kapital Saveza obrazuje se ovako:

- 1) iz udela, koje upisu i uplate Zadruge;
- 2) iz kapitala, koji će se obrazovati zadržavanjem u toku od pet godina godišnje po jednu desetinu od jednomesečnog dodatka na skupoču od svih državnih službenika. Ovaj deo ima se naplatiti bilo odjedared, bilo u toku dva meseca;
- 3) iz kapitala, koji će se obrazovati naplaćivanjem u toku od pet godina jedan od sto svih isplate iz državne kase na izvršene isporuke (nabavke) državi.

4) iz kapitala, koji će se obrazovati zadržavanjem i to po 10 (deset) dinara mesečno od prinadležnosti sviju aktivnih državnih službenika prve, druge i treće kategorije, a po 5 (pet) dinara mesečno od prinadležnosti sviju ostalih lica pomenutih u članu 1. ove Uredbe. Zadržavanje ovo vršiće se u 36 jednakih mesečnih rata počinjući od 1. jula 1928. godine. Za nove državne službenike zadržavanje počinje od dana isplate njihove druge mesečne prinadležnosti. Zadržavanje izvršuju po službenoj dužnosti državne kase, kod kojih pomenuta lica primaju svoje prinadležnosti odnosno

penzije. Zadržane sume knjižice državne kase kao depozit Saveza i u toku istog meseca, kada su naplaćene, položiće ih kod Poštanske Štedionice na čekovni račun Saveza Nabavljačkih Zadruga Državnih Službenika u Beogradu. Ovaj kapital upotrebiće Savez prvenstveno za kreditiranje Stanbenih i Kreditnih Zadruga.

Ako se neko od napred pomenutih lica za deset godina od početka zadržavanja ne koristi radom Stanbenih ili Kreditnih Zadruga, ima pravo na povraćaj zadržane mu sume.

Sume pod 2) i 3) državna je kasa dužna na kraju svakog meseca predavati blagajni Saveza i one prelaze konačno u svojinu Saveza. Na taj kapital nemaju pravo Zadruge, ako bi prestale biti članovi Saveza, niti ga mogu deliti, ako bi Savez prestao. U tom slučaju sa ovim delom kapitala postupiće se kao sa pretekom Savezovog rezervnog fonda.

U knjigama Saveza mora se voditi posebno svaka vrsta kapitala.

Za obaveze Saveza odgovara u prvom redu kapital od samih Zadruga; u drugom redu, i tek kad se iscrpi kapital po tačci prvoj, odgovara kapital po tačci drugoj i u trećem redu, i tek kad se to iscrpi, kapital po tačci trećoj.

Član 71.

Zadruge, koje iz Saveza budu isključene, odgovaraju Savezu za njegove obaveze još

dve godine računajući od 31. decembra one godine, u kojoj je prestalo njihovo članstvo u Savezu.

Udeo isplatiće se na osnovu Savezovog bilansa za poslednju godinu, u kojoj je još trajala odgovornost.

Član 72.

Savez mora obrazovati rezervni fond, koji se ne sme upotrebiti ni na šta drugo sem na pokrivanje gubitaka na poslovima pravilno preduzetim, a štetom okončanim.

Ako bi Savez prestao, njegov pretekli rezervni fond ima se predati „Glavnom Zadržnom Savezu u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca“ u Beogradu, koji će ga čuvati i interesom umnožavati, pa kad se osnuje u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca istovetan Savez, onda će ga predati tome novom Savezu.

Član 73.

Višak, koji se na kraju poslovne godine pokaže u radu Saveza, raspoređuje se ovako:

1) procenat, koji se pravilima odredi za rezervni fond, no koji ni u kom slučaju ne sme biti manji od 50%;

2) procenti, koji će se pravilima odrediti na razne privredne, prosvetne i humane smerove, koje Savez namerava vršiti;

3) procenat, koji će se pravilima odrediti za penzioni fond Saveznih službenika;

4) procenat, koji će se pravilima odrediti za nagrade upravnom i nadzornom odboru i službenicima Saveza;

5) ostatak će se upotrebiti za osnivanje i jačanje fonda za pokriće raznih šteta (Saveza i Zadruga) i za jačanje fonda za ustanove pomenute u tačci 9. člana 57., a prema rešenju redovne skupštine.

Na uplate na ime udela pojedinih Zadruga Savez ne plaća nikakav interes.

Član 74.

Radi nadzora pojedinih Zadruga Savez mora propisati naročita pravila i imati naročite revizore.

Savez je dužan, da svaku Zadrugu pregleda najmanje jedanput u dve godine.

Revizor mora pregledati sav rad i stanje Zadruge, i svaka Zadruga je dužna da dopusti revizoru Saveza da joj pregleda: sav rad, sve knjige, bilans, pismena, blagajnicu, efekte, robu kao i ostale dokumente i vrednosti, kojima rukuje ili koje pritežava. Isto je tako uprava svake Zadruga dužna dati revizoru sva potrebna obaveštenja.

Revizor sastavlja o svakom pregledu protokol i predaje ga upravnom odboru Saveza, koji će na osnovu protokola dati pregledanoj Zadruzi potrebna naređenja.

Upravni odbor može, ako to nađe za shodno, na osnovu revizijskog protokola protivu Zadruge ili protivu pojedinih njezinih zadrugara podneti tužbu nadležnom sudu.

Upravni odbor to mora učiniti, kad se utvrdi u Zadruzi kakva krivična zloupotreba ili kad se utvrdi, da je neko od zadrugara primio proviziju od Zadruginih lifieranata.

Član 75.

Ministar Finansija ima pravo postaviti svoga komesara u Savezu.

Komesar ima pravo kontrolisati celokupan rad Saveza, da bi se uverio, da li se taj rad kreće po propisima ove Uredbe i pravilima Saveza.

Upravni i nadzorni odbor dužni su, da bar na dva dana pre sastanka svake svoje sednica i bar na četrnaest dana pre sastanka skupštine izveste komesara o danu i času, kad će se i gde će se održati sednica ili skupština i podneti mu glavne tačke dnevnog reda.

VIII. KAZNE.

Član 76.

Članovi upravnog i nadzornog odbora, kao i službenici Saveza i Zadruga, za sve zloupotrebe, učinjene u rukovanju imovinom Zadruge ili Saveza, odgovaraju isto onako, kao i državni činovnici za zloupotrebe u službenoj dužnosti.

IX. POVLASTICE.

Član 77.

Zadruge i Savez oslobođaju se svih taksa oko osnivanja, oko potvrđivanja pravila,

knjiga i obaveza za overavanje potpisa, i u opšte za sve radnje, što ih s državnim ili opštinskim vlastima imaju.

Član 78.

Zadruge i Savez oslobođaju se poreza i svih prikeza za rad, kapital i prihod.

Član 79.

Za prevoz robe i drugih predmeta, što primaju ili šalju državnim željeznicama i brodovima, Zadruge i Savez će plaćati pedeset od sto (50%) od običnih tarifa određenih za prevoz pojedinih vrsta robe.

Komesar Ministra Finansija i revizori Saveza za putovanja radi osnivanja i pregleda Zadruga, kao i radi držanja zborova zadružnih, imaju pravo na besplatan podvoz državnim željeznicama i brodovima.

Član 80.

Zadruge i Savez uživaće sve one povlastice, koje imaju, ili bi dobila pojedina povlašćenja preduzeća, a koje su pobrojane u čl..... zakona o potpomaganju domaće industrije u Kraljevini Srbiji.

Član 81.

Ministarstvo Finansija ustupiće Savezu devize za njegove nabavke iz inostranstva po najpovoljnijem kursu, po kome je država u stanju da ih nabavi.

Član 82.

Država će, u koliko je to mogućno, uступati Savezu i Zadružama bez ikakve naknade potrebne prostorije za njihovo poslovanje i zemljišta za podizanje zgrada, koje su im potrebne.

Ugalj i drva iz državnih rudnika i šuma ustupaće se Savezu i Zadružama po režijskim cenama.

X. PRELAZNA NAREĐENJA.

Član 83.

Izuzetno mogu se primati u Savez Nabavljačkih Zadruga Državnih Službenika takođe Zadruge službenika samoupravnih tela i komora, a isto tako mogu ovakova lica biti i članovi pojedinih Zadruga državnih službenika, pošto ispune iste uslove kao i državni službenici.

Ova Uredba stupa na snagu od 1. januara 1921. godine.

Član 84.

Ove izmene i dopune Uredbe stupaju na snagu kad budu obnarodovane u „Službenim Novinama“ i sve do toga dana u članstvo Saveza primljene Zadruge kao i Savez dužni su, da u roku od jedne godine saobrazze svoja pravila ovim izmenama i dopunama.

5. decembra 1920. god.
u Beogradu.

ALEKSANDAR, s. r.

Ministar Finansija,
K. Stojanović, s. r.

(Sleduju potpisi Ministara).

Uredba o Nabavljačkim Zadružama Državnih Službenika i Savezu N. Ž. D. S. izdانا је 5. decembra 1920. godine (види „Službene Novine“ бр. 292. од 30. decembra 1920. године).

Ona je ozakonjena по Zakonodavnom Odboru Narodne Skupštine 28. decembra 1921. godine (XXXVIII. sednica) на основу чл. 130. Ustava (види „Spisak privremenih Zakona, Uredaba i t. d. u „Službenim Novinama“ бр. 195, од 3. septembra 1921. године, и str. 142 i 144. „Stenografske beleške“ Zakonodavnog Odbora II. — Drugi saziv — XXXI.-LXXIX. od 16. XII-1921. до 19-VI-1922).

Izmenjena i dopunjena је „Uredbom o izmenama i dopunama“ на основу чл. 374. Finansijskog Zakona за 1928-1929. godinu (види „Službene Novine“ бр. 107. — XXXV. од 12. maja 1928. године.)

Ovde je odštampana prema pomenutim izmenama i dopunama, које су stupile на snagu danom obnarodovanja у Službenim Novinama“, то јест, 12. maja 1928. године (види чл. 84).

Br. 37585